

Pretransfusjonsrutiner - Anbefalinger

D53997

Utgave:
1.03

Gjelder fra:
25.02.2025

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Veilede leger og sykepleiere ved de kliniske avdelingene i Sykehuset Innlandet (SI) om anbefalte pretransfusjonsrutiner (ABO-/RhD-typing og antistofscreening).

Sikre riktig blodprodukt til riktig pasient til riktig tid samt unngå forsinket utlevering av blod, spesielt ved positiv antistofscreening. Omfatter blodprodukter utlevert fra blodbanken.

Ansvar/målgruppe

Helsepersonell som er involvert i bestilling av pretransfusjonsprøver.

Handling

Generelt

Ved planlagte inngrep med risiko for blødning eller innleggelser med transfusjonsbehov, anbefales det at en pretransfusjonsprøve er utredet **i forkant** av inngrepet/innleggelsen. Når en pretransfusjonsprøve er ferdig utredet, vil gyldighetsperiode og resultater ses i DIPS.

Elektive operasjoner og planlagte innleggelser

- Ved rekvirering av pretransfusjonsprøve må kliniske opplysninger, med informasjon om tidspunkt for innleggelse/transfusjon, utfylles
- **Pretransfusjonsprøve** (ABO-/RhD-typing og antistofscreening) kan med fordel rekvireres så tidlig som mulig i forkant ved poliklinisk kontroll eller preoperativ vurdering, slik at evt. blodtypeantistoffer er ferdig utredet til den planlagte transfusjonen
- Ved problemer med typing og/eller positiv antistofscreening, vil prøver vurderes sendt til blodbanken på SI Lillehammer for videre utredning. Forsendelsen gjøres av lokal blodbank.

Pretransfusjonsprøve som tas i forbindelse med innleggelsen, analyseres.

- Ved negativ screening kan blod leveres ut raskt
- Ved historikk med tidligere positiv screening/ tidligere påvist antistoff må blodbanken utføre utvidet forlikelighetstest (30-40 min)
- Ved positiv screening vil prøven måtte utredes (på nytt)
 - Ved behov for blod før ferdig utredet prøve vil lokal blodbank, etter dialog med blodbank Lillehammer, utlevere forlikelig blod på bakgrunn av historikk og foreløpig resultat av dagens prøve
 - Utvidet forlikelighetstest utføres ved lokal blodbank
- Pasientene vil ved en slik praksis, kunne motta blod uten forsinkelse.
- Blodbestilling ved planlagt transfusjon foregår ved elektronisk bestilling i DIPS, se [DIPS Arena - Blodbestilling/Rekvirering](#)

I akutte situasjoner (operasjon, akutt blødning)

- Pretransfusjonsprøve (ABO-/RhD-typing og antistofscreening) skal tas om mulig før transfusjonen
- Blodbestilling ved ø-hjelp foregår ved elektronisk bestilling i DIPS og varsles per telefon (lokal blodbank)
- MTP bestilles per telefon. Rekvirent må oppgi fødselsnummer. Dersom fødselsnummer ikke kan oppgis, bør kjønn og alder på pasient oppgis.
- All bruk av kriseblod eller erytrocyttkonsentrat før pretransfusjonsprøven er ferdig utredet, kan innebære økt risiko for hemolytisk transfusjonsreaksjon
- Alle lokale blodbanker har blodprodukter klargjort til akutte situasjoner

Operasjoner som krever gyldig pretransfusjonsprøve

Gynekologiske/obstetriske inngrep

- Keisersnitt, planlagt og ø-hjelp
- Manuell placentauthenting

Generell kirurgi/gastrokirurgi

- Cholecystektomi, åpent inngrep
- Laparoskopiske inngrep (galle, appendektomi, diagnostisk laparoskopi, fundoplikasjon). Ikke nødvendig å vente på gyldig screening ved ø-hjelp.
- Gastric bypass, gastric sleeve, SASI
- Laparotomier + laparoskopiske tarmreseksjoner, inkl TEM/TAMIS. Ikke nødvendig å vente på gyldig screening ved ø-hjelp.

Ortopediske inngrep

- Skulderprotese
- Kne-/Hofterevisjon
- Rygg (kun fiksasjon)
- Brudd i lange rørknokler
- Amputasjoner (femur/crus)

Anestesi på utposter

- Invasive prosedyrer radiologisk avdeling

Referanser

[SI/15.01.09-22](#)

[SI/17.16.01-01](#)

[SI/17.16.01-02](#)

[SI/17.16.01-03](#)

[DIPS Arena - Blodbestilling/Rekvirering](#)

[Blodbank - Klinisk transfusjonshåndbok](#)

[Rekvirering - Pretransfusjonsprøve og blodprodukter](#)

[Blodprodukter - Transfusjon og transfusjonsreaksjoner](#)